Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

9. listopadu 2023 *

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 2000/31/ES – Služby informační společnosti – Článek 3 odst. 1 – Zásada dohledu v členském státě původu – Článek 3 odst. 4 – Výjimka ze zásady volného pohybu služeb informační společnosti – Pojem ‚opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti' – Článek 3 odst. 5 – Možnost v naléhavých případech dodatečně oznámit opatření omezující volný pohyb služeb informační společnosti – Neoznámení – Uplatnitelnost těchto opatření – Právní úprava členského státu ukládající poskytovatelům komunikačních platforem bez ohledu na to, zda jsou usazeni na jeho území, soubor povinností v oblasti kontroly a oznamování údajně protiprávního obsahu – Směrnice 2010/13/EU – Audiovizuální mediální služby – Služba platformy pro sdílení videonahrávek"

Ve věci C-376/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr, Rakousko) ze dne 24. května 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 10. června 2022, v řízení

Google Ireland Limited,

Meta Platforms Ireland Limited,

Tik Tok Technology Limited

proti

Kommunikationsbehörde Austria (KommAustria),

za účasti:

Bundesministerin für Frauen, Familie, Integration und Medien im Bundeskanzleramt,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení: A. Prechal, předsedkyně senátu, F. Biltgen, N. Wahl (zpravodaj), J. Passer a M. L. Arastey Sahún, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

* Jednací jazyk: němčina.

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za Google Ireland Limited a Tik Tok Technology Limited: L. Feiler, Rechtsanwalt,

– za Meta Platforms Ireland Limited: S. Denk, Rechtsanwalt,

– za rakouskou vládu: A. Posch a G. Kunnert, jako zmocněnci,

– za Irsko: M. Browne, A. Joyce a M. Tierney, jako zmocněnci, ve spolupráci s: D. Fennelly, BL,

– za polskou vládu: B. Majczyna, jako zmocněnec,

– za Evropskou komisi: G. Braun, S. L. Kalėda a P.-J. Loewenthal, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 8. června 2023,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 4 a 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (Úř. věst. 2000, L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399) a čl. 28a odst. 1, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) (Úř. věst. 2010, L 95, s. 1), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018 (Úř. věst. 2018, L 303, s. 69) (dále jen „směrnice 2010/13“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Google Ireland Limited, Meta Platforms Ireland Limited a Tik Tok Technology Limited, společnostmi se sídlem v Irsku, na straně jedné a Kommunikationsbehörde Austria (KommAustria) (rakouský regulační orgán v odvětví telekomunikací) na straně druhé ve věci rozhodnutí posledně uvedeného orgánu prohlašujících, že se na tyto společnosti vztahuje Bundesgesetz über Maßnahmen zum Schutz der Nutzer auf Kommunikationsplattformen (Kommunikationsplattformen-Gesetz) (spolkový zákon o opatřeních na ochranu uživatelů komunikačních platforem) (BGBl. I, 151/2020, dále jen „KoPl-G“).

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2000/31

3 V bodech 5, 6, 8, 22 a 24 odůvodnění směrnice 2000/31 se uvádí:

„(5) Rozvoj služeb informační společnosti ve Společenství je omezován řadou právních překážek řádného fungování vnitřního trhu, které snižují přitažlivost výkonu svobody usazování a volného pohybu služeb. Překážky spočívají v rozdílech mezi vnitrostátními právními předpisy, jakož i v právní nejistotě ve vnitrostátních právních úpravách, které se na tyto služby vztahují. Dokud nedojde ke koordinaci a přizpůsobení právních předpisů v dotčených oblastech, mohou být tyto překážky s ohledem na judikaturu Soudního dvora Evropských společenství oprávněné. Právní nejistota se týká rozsahu dohledu, který členské státy smí vykonávat nad službami poskytovanými z jiného členského státu.

(6) S ohledem na cíle Společenství, na články 43 a 49 Smlouvy a na odvozené právo Společenství by měly být v míře nezbytné pro řádné fungování vnitřního trhu tyto překážky odstraněny, a to koordinací některých vnitrostátních právních předpisů a vyjasněním některých právních pojmů na úrovni Společenství. Tato směrnice je plně v souladu s potřebou dodržovat zásadu subsidiarity podle článku 5 Smlouvy, neboť upravuje pouze některé specifické otázky, které působí obtíže pro vnitřní trh.

[…]

(8) Cílem této směrnice je vytvořit právní rámec pro zajištění volného pohybu služeb informační společnosti mezi členskými státy a nikoli harmonizovat trestní právo jako takové.

[…]

(22) Dohled nad službami informační společnosti probíhá na místě původu činnosti, aby byla zajištěna účinná ochrana cílů obecného zájmu. Proto je nezbytné zaručit, aby příslušný orgán tuto ochranu zajišťoval nejen pro občany své země, ale i pro všechny občany Společenství. Pro zlepšení vzájemné důvěry mezi členskými státy je nezbytné jasně upřesnit tuto odpovědnost členského státu původu služby. Aby bylo možno účinně zajistit volný pohyb služeb a právní jistotu pro poskytovatele a příjemce, měly by být služby informační společnosti v zásadě podřízeny právní úpravě členského státu, v němž je poskytovatel usazen.

[…]

(24) V souvislosti s touto směrnicí a bez ohledu na zásadu dohledu na služby informační společnosti v místě původu, jsou za podmínek této směrnice členské státy oprávněny přijímat opatření omezující volný pohyb služeb informační společnosti.“

4 Článek 1 odst. 1 této směrnice zní:

„Cílem této směrnice je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu tím, že zajistí volný pohyb služeb informační společnosti mezi členskými státy.“

5 Článek 2 uvedené směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

a) ‚službami informační společnosti‘ služby ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 98/34/ES [ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. 1998, L 204, s. 37; Zvl. vyd. 13/20, s. 337)] ve znění směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 98/48/ES [ze dne 20. července 1998 (Úř. věst. 1998, L 217, s. 18; Zvl. vyd. 13/21, s. 8)];

[…]

h) ‚koordinovanou oblastí‘ požadavky stanovené právními řády členských států pro poskytovatele služeb informační společnosti nebo pro služby informační společnosti, bez ohledu na to, zda mají obecnou povahu či zda byly pro ně zvláště určené.

[…]“

6 Článek 3 téže směrnice, nadepsaný „Vnitřní trh“, zní takto:

„1. Každý členský stát dbá, aby služby informační společnosti poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území dodržovaly platné vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti.

2. Členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.

[…]

4. Členské státy mohou pro určitou službu informační společnosti přijmout opatření odchylující se od odstavce 2, jsou-li splněny níže uvedené podmínky:

a) opatření jsou:
   i) nezbytná z jednoho z níže uvedených důvodů:

      – veřejný pořádek, zejména předcházení, vyšetřování, odhalování a stíhání v trestní oblasti, zejména ochrana mladistvých a boj proti podněcování k nenávisti z důvodu rasy, pohlaví, víry nebo národnosti a proti útokům na lidskou důstojnost,

      – ochrana veřejného zdraví,

      – veřejná bezpečnost včetně ochrany vnitrostátní bezpečnosti a obrany,

      – ochrana spotřebitelů včetně investorů;
   ii) přijata vůči určité službě informační společnosti, která poškozuje cíle uvedené v bodě i) nebo která představuje závažné a podstatné ohrožení těchto cílů;

iii) úměrná těmto cílům;

b) členský stát předběžně a aniž je dotčeno soudní řízení včetně předběžného řízení a kroků uskutečněných v rámci trestního vyšetřování:

– požádá členský stát uvedený v odstavci 1 o přijetí opatření, a tento stát je nepřijme nebo jsou jeho opatření nedostatečná,

– oznámí Komisi a členskému státu uvedenému v odstavci 1 svůj záměr přijmout tato opatření.

5. Členské státy se mohou v naléhavých případech odchýlit od podmínek uvedených v odst. 4 písm. b). V tomto případě oznámí opatření co nejdříve Komisi a členskému státu uvedenému v odstavci 1 s uvedením důvodů, na základě kterých se členský stát domnívá, že se jedná o naléhavý případ.

6. Aniž je dotčena možnost členských států přijímat a uplatňovat dotčená opatření, musí Komise co nejdříve posoudit, zda jsou oznámená opatření v souladu s právem Společenství; dojde-li k závěru, že opatření není slučitelné s právem Společenství, požádá dotčený členský stát, aby od přijetí plánovaných opatření upustil nebo aby dotčená opatření neprodleně ukončil.“

Směrnice 2010/13

7 Článek 1 směrnice 2010/13 stanoví:

„1. Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

aa) ‚službou platformy pro sdílení videonahrávek‘ služba ve smyslu článků 56 a 57 [SFEU], jejímž hlavním účelem nebo hlavním účelem její oddělitelné části nebo její zásadní funkcí je poskytování pořadů, videonahrávek vytvářených uživateli nebo obojího, za které nenese redakční odpovědnost poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek, široké veřejnosti za účelem informování, zábavy nebo vzdělávání prostřednictvím sítí elektronických komunikací ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 2002/21/ES [ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) (Úř. věst. 2002, L 108, s. 33; Zvl. vyd. 13/29, s. 349)] a jejichž organizaci určuje poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek, a to i prostřednictvím automatických prostředků nebo algoritmů, zejména na základě zobrazování, označování a určování pořadů;

[…]“

8 Článek 28a odst. 1 a 5 této směrnice stanoví:

„1. Pro účely této směrnice spadá poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek usazený na území určitého členského státu ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2000/31/ES do pravomoci tohoto členského státu.

[…]

5. Pro účely této směrnice se článek 3 a články 12 až 15 směrnice [2000/31] použijí na poskytovatele platforem pro sdílení videonahrávek považované za usazené v některém členském státě podle odstavce 2 tohoto článku.“

Směrnice (EU) 2015/1535

9 Článek 1 odst. 1 písm. e) až g) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. 2015, L 241, s. 1) uvádí následující definice:

„e) ‚předpisem pro služby‘ obecný požadavek týkající se přístupu ke službám a jejich poskytování ve smyslu písmene b), zejména ustanovení týkající se poskytovatele služeb, služeb samotných a příjemce služeb, s výjimkou předpisů, které se nezaměřují specificky na služby definované v uvedeném písmenu.

[…]

f) ‚technickým předpisem‘ technické specifikace a jiné požadavky nebo předpisy pro služby včetně příslušných správních předpisů, jejichž dodržování je při uvedení na trh, při poskytování služby, při usazování poskytovatele služeb nebo při používání v členském státě nebo na jeho větší části závazné *de iure* nebo *de facto*, jakož i právní a správní předpisy členských států zakazující výrobu, dovoz, prodej nebo používání určitého výrobku nebo zakazující poskytování nebo využívání určité služby nebo usazování poskytovatele služeb, s výjimkou předpisů stanovených v článku 7.

[…]

g) ‚návrhem technického předpisu‘ znění technické specifikace, jiného požadavku nebo předpisu pro služby včetně správních předpisů, které je vypracováno se záměrem vydat tuto specifikaci, jiný požadavek nebo předpis pro služby, nebo je v konečném stadiu nechat vydat jako technický předpis a které je ve stadiu přípravy, kdy ještě mohou být provedeny zásadní změny.“

10 Článek 5 odst. 1 první pododstavec této směrnice stanoví:

„S výhradou článku 7 sdělí členské státy neprodleně Komisi každý návrh technického předpisu s výjimkou případu, kdy se jedná pouze o úplné převzetí mezinárodní nebo evropské normy, a kdy postačí informace o dotyčné normě; členské státy současně Komisi sdělí důvody, pro které je nezbytné takový technický předpis přijmout, pokud již nebyly uvedeny v samotném návrhu.“

Rakouské právo

11 Ustanovení § 1 KoPl-G stanoví:

„1. Tento zákon slouží k podpoře odpovědného a transparentního nakládání s oznámeními uživatelů následujícího obsahu na komunikačních platformách, jakož i k bezodkladnému zpracování těchto oznámení.

2. Tuzemští a zahraniční poskytovatelé služeb, kteří poskytují komunikační platformy (§ 2 bod 4) za účelem dosažení zisku, podléhají tomuto zákonu, ledaže

1) počet registrovaných uživatelů s přístupem ke komunikační platformě v Rakousku byl v předchozím kalendářním roce v průměru nižší než 100 000 osob a

2) obrat z provozu komunikační platformy dosažený v Rakousku v předchozím kalendářním roce byl nižší než 500 000 eur.

[…]

4. Poskytovatelé služeb platforem pro sdílení videonahrávek (§ 2 bod 12) jsou zproštěni povinností stanovených tímto zákonem, pokud jde o pořady (§ 2 bod 9) a videonahrávky vytvořené uživateli (§ 2 bod 7) nahrávané na tyto platformy.

5. Na žádost poskytovatele služeb na určení regulační orgán určí, zda tento poskytovatel služeb spadá do působnosti tohoto zákona.

[…]“

12 Ustanovení § 2 KoPl-G stanoví:

„Pro účely tohoto zákona se rozumí:

[…]

2) ‚službou informační společnosti‘ služba poskytovaná zpravidla za úplatu, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služby […], včetně on-line obchodu s výrobky a službami, poskytování informací on-line, on-line reklamy, elektronických vyhledávačů a možnosti obnovy dat, jakož i služby pro přenos informací prostřednictvím elektronické sítě, přístup k takové síti nebo zaznamenávání informací o uživateli […];

3) ‚poskytovatelem služeb‘ fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje komunikační platformu;

4) ‚komunikační platformou‘ služba informační společnosti, jejímž hlavním účelem nebo podstatnou funkcí je výměna oznámení nebo prohlášení s duševním obsahem v ústní, písemné, zvukové nebo obrazové podobě mezi uživateli a širokým okruhem dalších uživatelů prostřednictvím hromadného šíření;

[…]

6) ‚uživatelem‘ každá osoba, která používá komunikační platformu bez ohledu na to, zda je na této platformě zaregistrovaná;

7) ‚videonahrávkou vytvořenou uživatelem‘ pohyblivá obrazová sekvence se zvukem nebo bez něj, která bez ohledu na svou délku představuje jednotlivou položku vytvořenou uživatelem a nahranou tímto nebo jiným uživatelem na platformu pro sdílení videonahrávek;

[…]

9) ‚pořadem' jednotlivá samostatná položka audiovizuální mediální služby, která je bez ohledu na svou délku tvořená pohyblivou obrazovou sekvencí se zvukem nebo bez něj a je součástí programové skladby nebo katalogu sestavených poskytovatelem mediálních služeb; tento pojem zahrnuje zejména celovečerní filmy, videoklipy, sportovní události, situační komedie, dokumentární, zpravodajské, umělecké a kulturní pořady, pořady pro děti a původní tvorbu;

[…]

12) ‚platformou pro sdílení videonahrávek' služba ve smyslu článků 56 a 57 [SFEU], jejímž hlavním účelem nebo hlavním účelem její oddělitelné části nebo její zásadní funkcí je poskytování pořadů (bod 9), videonahrávek vytvářených uživateli (bod 7) nebo obojího, za které nenese redakční odpovědnost poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek, široké veřejnosti za účelem informování, zábavy nebo vzdělávání prostřednictvím sítí elektronických komunikací ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice [Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace (Úř. věst. 2018, L 321, s. 36)] a jejichž organizaci (zejména prostřednictvím automatických prostředků nebo algoritmů, zvláště na základě zobrazování, označování a určování pořadů) určuje poskytovatel platformy."

13 Ustanovení § 3 KoPl-G zní takto:

„1. Poskytovatelé služeb zavedou účinný a transparentní postup pro nakládání a zpracování oznámení o domněle protiprávním obsahu dostupném na komunikační platformě.

[…]

4. Poskytovatelé služeb kromě toho zajistí, aby byl zaveden účinný a transparentní postup pro přezkum jejich rozhodnutí o zablokování nebo odstranění oznámeného obsahu (odst. 3 bod 1). […]

[…]"

14 Podle § 4 odst. 1 KoPl-G:

„Poskytovatelé služeb jsou povinni vypracovat každoročně nebo v případě komunikačních platforem s více než jedním milionem registrovaných uživatelů pololetně zprávu o nakládání s oznámeními o domněle protiprávním obsahu. Zprávu předají regulačnímu orgánu nejpozději do jednoho měsíce od uplynutí období, za které ji podávají, a současně ji zveřejní na vlastní internetové stránce, kde je trvale a snadno přístupná."

15 Ustanovení § 5 KoPl-G stanoví:

„1. Poskytovatelé služeb určí osobu, která splňuje podmínky stanovené v § 9 odst. 4 Verwaltungsstrafgesetz 1991 – VStG (zákon z roku 1991 o správním trestání, BGBl., 52/1991). Tato osoba:

1) zaručuje dodržení ustanovení tohoto zákona,

2) má pravomoc vydávat příkazy nutné k dodržování ustanovení tohoto zákona,

3) má nezbytnou znalost německého jazyka, aby mohla spolupracovat se správními a soudními orgány,

4) má zdroje nutné pro plnění svých úkolů.

[…]

4. Poskytovatel služeb určí fyzickou nebo právnickou osobu zmocněncem pro správní a soudní doručování. Použije se odst. 1 bod 3, odst. 2 první věta a odstavec 3.

5. Regulační orgán je neprodleně informován o totožnosti odpovědného zmocněnce a zmocněnce odpovědného za oznámení.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

16 Žalobkyně v původním řízení, a sice společnosti Google Ireland, Meta Platforms Ireland a Tik Tok Technology, jsou společnostmi usazenými v Irsku, které poskytují mimo jiné v Rakousku služby komunikačních platforem.

17 Poté, co v roce 2021 nabyl účinnosti KoPl-G, požádaly KommAustria, aby na základě § 1 odst. 5 tohoto zákona prohlásil, že nespadají do působnosti tohoto zákona.

18 Třemi rozhodnutími ze dne 26. března, 31. března a 22. dubna 2021 tento orgán prohlásil, že žalobkyně v původním řízení do působnosti KoPl-G spadají z důvodu, že každá z nich poskytuje službu „komunikační platformy“ ve smyslu § 2 bodu 4 tohoto zákona.

19 Žalobkyně v původním řízení podaly proti těmto rozhodnutím žaloby k Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Rakousko), který tyto žaloby zamítl jako neopodstatněné.

20 Na podporu opravných prostředků „Revision“, které žalobkyně v původním řízení podaly proti těmto zamítavým rozhodnutím k Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr, Rakousko), který je předkládajícím soudem, žalobkyně v původním řízení tvrdí, že jelikož Irská republika a Evropská komise nebyly informovány o přijetí KoPl-G na základě čl. 3 odst. 4 písm. b) a čl. 3 odst. 5 směrnice 2000/31, nelze vůči nim tento zákon uplatňovat. Dále uvádějí, že povinnosti stanovené uvedeným zákonem jsou nepřiměřené a neslučitelné s volným pohybem služeb a se „zásadou země původu“ stanovenou směrnicí 2000/31, jakož i směrnicí 2010/13, pokud jde o služby platforem pro sdílení videonahrávek.

21 V tomto ohledu předkládající soud zaprvé uvádí, že v rámci opravných prostředků „Revision“ vyvstává otázka, zda jsou KoPl-G nebo povinnosti, které ukládá poskytovatelům služeb, opatřeními přijatými vůči „určité službě informační společnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31. Předkládající soud uvádí, že má v tomto ohledu pochybnosti, jelikož ustanovení KoPl-G jsou obecná a abstraktní a ukládají poskytovatelům služeb informační společnosti obecné povinnosti použitelné v případě, že nebyl přijat žádný individuální a konkrétní akt.

22 Pro případ, že by byly splněny podmínky stanovené v čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/31, se uvedený soud zadruhé táže, jak má být vykládán čl. 3 odst. 5 této směrnice za účelem určení, zda lze KoPl-G uplatňovat vůči žalobkyním v původním řízení, i když nebyl oznámen.

23 Zatřetí, rovněž pro případ, že by povinnosti uložené KoPl-G poskytovatelům služeb komunikačních platforem měly být kvalifikovány jako opatření přijatá vůči „určité službě informační společnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31, si tentýž soud klade otázku, zda se tyto povinnosti s výhradou splnění podmínek stanovených v čl. 3 odst. 4 písm. a) této směrnice v zásadě uplatní na služby poskytované žalobkyněmi v původním řízení jakožto poskytovateli služeb komunikačních platforem. Pokud jde o poskytovatele služeb platforem pro sdílení videonahrávek ve smyslu čl. 1 písm. aa) směrnice 2010/13, bylo by případně nezbytné určit, zda zásada dohledu v členském státě původu, která se uplatní rovněž v rámci této směrnice na základě jejího čl. 28a odst. 1, který odkazuje na článek 3 směrnice 2000/31, brání tomu, aby se povinnosti uložené KoPl-G poskytovatelům služeb usazeným na území jiného členského státu vztahovaly na obsah těchto platforem, pokud se nejedná o pořady ani videonahrávky vytvořené uživateli.

24 Za těchto podmínek se Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být čl. 3 odst. 4 písm. a) bod ii) směrnice 2000/31 vykládán v tom smyslu, že pojem ‚opatření […] přijat[á] vůči určité službě informační společnosti‘ může zahrnovat legislativní opatření týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti (jako jsou ‚komunikační platformy‘) nebo je pro existenci opatření ve smyslu tohoto ustanovení nezbytné, aby bylo přijato rozhodnutí případ od případu (např. vůči jmenovitě určené komunikační platformě)?

2) Musí být čl. 3 odst. 5 směrnice 2000/31 vykládán v tom smyslu, že pokud Komisi a členskému státu sídla není v naléhavých případech ‚co nejdříve‘ (dodatečně) oznámeno přijaté opatření, jak požaduje toto ustanovení, má to za následek, že takové opatření nemůže být – po uplynutí doby postačující pro toto (dodatečné) oznámení – na určitou službu uplatňováno?

3) Brání čl. 28a odst. 1 [směrnice 2010/13] použití opatření ve smyslu čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31, která se netýkají pořadů ani videonahrávek vytvářených uživateli a poskytovaných na platformě pro sdílení videonahrávek?“

K předběžným otázkám

K první otázce

25 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 musí být vykládán v tom smyslu, že obecná a abstraktní opatření týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele této kategorie služeb, spadají pod pojem „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení.

26 V tomto ohledu je třeba připomenout, že pro účely výkladu ustanovení unijního práva, jehož znění výslovně neodkazuje na vnitrostátní právo, je třeba v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudek ze dne 15. září 2022, Fédération des entreprises de la beauté, C-4/21, EU:C:2022:681, bod 47 a citovaná judikatura).

27 V první řadě, pokud jde o znění čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31, je třeba konstatovat, že toto ustanovení odkazuje na „určitou službu informační společnosti“. Použití jednotného čísla a přídavného jména „určitá“ naznačuje, že takto dotčená služba musí být chápána jako individualizovaná služba poskytovaná jedním nebo více poskytovateli služeb, a v důsledku toho členské státy nemohou na základě tohoto čl. 3 odst. 4 přijímat obecná a abstraktní opatření týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele této kategorie služeb.

28 Tento závěr není zpochybněn okolností, že pojem „opatření“ může zahrnovat širokou škálu opatření přijatých členskými státy.

29 Normotvůrce Evropské unie totiž použitím takového širokého a obecného výrazu ponechal na uvážení členských států povahu a formu opatření, jež mohou přijmout na základě čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31. Naproti tomu použití tohoto výrazu nijak nepředjímá podstatu a věcný obsah těchto opatření.

30 V druhé řadě kontext, do kterého je tento článek zasazen, a zejména procesní podmínky stanovené v uvedeném čl. 3 odst. 4 písm. b), takový výklad podporují.

31 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 3 odst. 4 této směrnice mohou členské státy pro určitou službu informační společnosti spadající do koordinované oblasti přijmout opatření odchylující se od zásady volného pohybu služeb informační společnosti za dvou kumulativních podmínek (rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Airbnb Ireland, C-390/18, EU:C:2019:1112, bod 83).

32 Zaprvé podle čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/31 musí být dotyčné omezující opatření nezbytné k zajištění veřejného pořádku, ochrany veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo ochrany spotřebitelů, musí být přijato vůči určité službě informační společnosti, která poškozuje tyto cíle nebo která představuje závažné a podstatné ohrožení těchto cílů, a konečně musí být úměrné těmto cílům.

33 Zadruhé čl. 3 odst. 4 písm. b) této směrnice stanoví, že dotyčný členský stát musí předběžně, aniž je dotčeno soudní řízení včetně předběžného řízení a kroků uskutečněných v rámci trestního vyšetřování, nejen požádat členský stát, na jehož území je poskytovatel dotčené služby usazen, o přijetí opatření, a tento stát je nepřijme nebo jsou jeho opatření nedostatečná, ale rovněž oznámit Komisi a tomuto členskému státu svůj záměr přijmout příslušná omezující opatření.

34 Podmínka uvedená v předchozím bodě spíše potvrzuje, že členské státy nemohou omezit volný pohyb služeb informační společnosti z jiných členských států přijetím opatření obecné a abstraktní povahy, která se týkají obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti.

35 Toto ustanovení totiž tím, že ukládá členským státům, ve kterých je služba informační společnosti poskytována a které chtějí jakožto členské státy určení této služby přijmout opatření na základě čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31, povinnost požádat členský stát původu uvedené služby, tedy členský stát, na jehož území je poskytovatel této služby usazen, o přijetí opatření, předpokládá, že poskytovatelé, a v důsledku toho dotyčné členské státy, mohou být identifikováni.

36 Pokud by přitom členské státy byly oprávněny omezit volný pohyb služeb informační společnosti prostřednictvím opatření obecné a abstraktní povahy, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele určité kategorie těchto služeb, byla by taková identifikace, pokud ne nemožná, přinejmenším nadměrně obtížná, takže by členské státy nebyly schopny takovou procesní podmínku splnit.

37 Kromě toho, jak zdůraznil generální advokát v bodě 68 svého stanoviska, pokud by měl být čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 vykládán tak, že zahrnuje opatření obecné a abstraktní povahy, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele určité kategorie služeb informační společnosti, mohlo by předběžné oznámení stanovené v čl. 3 odst. 4 písm. b) druhé odrážce této směrnice duplikovat oznámení vyžadované směrnicí 2015/1535.

38 Posledně uvedená směrnice totiž v podstatě vyžaduje, aby členské státy oznámily Komisi každý návrh technického předpisu, jehož předpisy pro služby obsahují obecné požadavky týkající se přístupu ke službám informační společnosti a jejich poskytování.

39 Ve třetí řadě je třeba uvést, že výkladem pojmu „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 v tom smyslu, že členské státy mohou přijmout opatření obecné a abstraktní povahy, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele určité kategorie služeb informační společnosti, by byla zpochybněna zásada dohledu v členském státě původu, na které spočívá tato směrnice, a cíl řádného fungování vnitřního trhu sledovaný touto směrnicí.

40 V tomto ohledu je třeba připomenout, že článek 3 směrnice 2000/31 je ústředním ustanovením ve struktuře a systému zavedeném touto směrnicí, jelikož zakotvuje tuto zásadu, která je rovněž uvedena v bodě 22 odůvodnění této směrnice, který uvádí, že „dohled nad službami informační společnosti probíhá na místě původu činnosti“.

41 Podle tohoto čl. 3 odst. 1 totiž každý členský stát dbá, aby služby informační společnosti poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území dodržovaly vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti platné v tomto členském státě. Článek 3 odst. 2 upřesňuje, že členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.

42 Směrnice 2000/31 spočívá na uplatňování zásad dohledu v členském státě původu a vzájemného uznávání, takže v rámci koordinované oblasti definované v čl. 2 písm. h) této směrnice jsou služby informační společnosti regulovány pouze v členském státě, na jehož území jsou usazeni poskytovatelé těchto služeb (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další, C-509/09 a C-161/10, EU:C:2011:685, body 56 až 59).

43 V důsledku toho přísluší každému členskému státu jakožto členskému státu původu služeb informační společnosti regulovat tyto služby, a z tohoto titulu chránit cíle obecného zájmu uvedené v čl. 3 odst. 4 písm. a) bodě i) směrnice 2000/31.

44 Kromě toho v souladu se zásadou vzájemného uznávání přísluší každému členskému státu, jakožto členskému státu určení služeb informační společnosti, aby neomezoval volný pohyb těchto služeb tím, že bude vyžadovat splnění dodatečných povinností spadajících do koordinované oblasti, které přijal.

45 Jak však vyplývá z bodu 24 odůvodnění směrnice 2000/31, unijní normotvůrce považoval navzdory „zásadě dohledu na služby informační společnosti v místě původu“, která je jiným vyjádřením zásady dohledu v členském státě původu uvedené v čl. 3 odst. 1 této směrnice, za oprávněné, že členské státy mohou za podmínek stanovených uvedenou směrnicí přijímat opatření omezující volný pohyb služeb informační společnosti.

46 Článek 3 odst. 4 směrnice 2000/31 tak za určitých podmínek umožňuje členskému státu, ve kterém je služba informační společnosti poskytována, odchýlit se od zásady volného pohybu služeb informační společnosti.

47 Avšak výkladem tohoto ustanovení v tom smyslu, že umožňuje členským státům přijímat opatření obecné a abstraktní povahy, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele určité kategorie služeb informační společnosti, by byla zpochybněna zásada dohledu v členském státě původu uvedená v tomto čl. 3 odst. 1.

48 Zásada dohledu v členském státě původu totiž vede k rozdělení regulační pravomoci mezi členský stát původu poskytovatele služeb informační společnosti a členský stát, ve kterém je příslušná služba poskytována, tedy členský stát určení.

49 Umožnit druhému členskému státu přijímat na základě čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 obecná a abstraktní opatření, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele určité kategorie těchto služeb bez ohledu na to, zda jsou usazeni v posledně uvedeném členském státě, by přitom znamenalo zasahovat do regulační pravomoci prvního členského státu a vedlo by k tomu, že by takoví poskytovatelé podléhali jak právním předpisům členského státu původu, tak právním předpisům členského státu nebo členských států určení.

50 Z bodu 22 odůvodnění směrnice 2000/31 nicméně vyplývá, jak bylo připomenuto v bodě 40 tohoto rozsudku, že v systému zavedeném touto směrnicí unijní normotvůrce stanovil, že dohled nad službami informační společnosti je prováděn na místě původu činnosti, tedy členským státem, v němž je poskytovatel služeb usazen, s trojím cílem, a to zajistit účinnou ochranu cílů obecného zájmu, zlepšit vzájemnou důvěru mezi členskými státy, jakož i účinně zajistit volný pohyb služeb a právní jistotu pro poskytovatele a příjemce služeb.

51 Zpochybněním zásady dohledu v členském státě původu stanovené v čl. 3 odst. 1 směrnice 2000/31 by proto výklad tohoto čl. 3 odst. 4 uvedený v bodě 47 tohoto rozsudku ohrozil systém a cíle této směrnice.

52 Jak zdůraznila Komise, možnost odchýlit se od zásady volného pohybu služeb informační společnosti stanovené v čl. 3 odst. 4 uvedené směrnice nebyla koncipována k tomu, aby členským státům umožnila přijímat obecná a abstraktní opatření k regulaci určité kategorie poskytovatelů služeb informační společnosti jako celku, a to i kdyby byla taková opatření zaměřena proti obsahu, který vážně ohrožuje cíle uvedené v čl. 3 odst. 4 písm. a) bodě i) této směrnice.

53 Kromě toho umožnit členskému státu určení přijmout obecná a abstraktní opatření, jejichž cílem je regulovat služby informační společnosti poskytované poskytovateli, kteří nejsou usazeni na jeho území, by narušilo vzájemnou důvěru mezi členskými státy a bylo by v rozporu se zásadou vzájemného uznávání, na níž je založena směrnice 2000/31, jak bylo připomenuto v bodě 42 tohoto rozsudku.

54 Kromě toho, pokud jde o teleologický výklad čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 a pojmu „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“, z čl. 1 odst. 1 a čl. 3 odst. 2 této směrnice ve spojení s jejím bodem 8 odůvodnění vyplývá, že cílem uvedené směrnice je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu zajištěním volného pohybu služeb informační společnosti mezi členskými státy.

55 Z tohoto hlediska, jak plyne z bodů 5 a 6 odůvodnění téže směrnice, je jejím cílem odstranění právních překážek řádnému fungování vnitřního trhu, a to překážek, které spočívají v rozdílech mezi vnitrostátními právními předpisy, jakož i v právní nejistotě ve vnitrostátních právních úpravách, které se na tyto služby vztahují.

56 Umožnit přitom členským státům přijmout na základě čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 obecná a abstraktní opatření týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele této kategorie služeb, by v konečném důsledku znamenalo podřídit dotyčné poskytovatele služeb různým právním předpisům, a tudíž znovu zavést právní překážky volného pohybu, které má tato směrnice za cíl odstranit.

57 Konečně je třeba připomenout, že cíl směrnice 2000/31, kterým je zajistit volný pohyb služeb informační společnosti mezi členskými státy, je sledován pomocí mechanismu kontroly opatření, která by mu mohla škodit, umožňujícího Komisi a členskému státu, na jehož území je poskytovatel dotyčné služby informační společnosti usazen, dbát na to, aby tato opatření byla nezbytná k uspokojení naléhavých důvodů obecného zájmu (rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Airbnb Ireland, C-390/18, EU:C:2019:1112, bod 91).

58 Mít však za to, že opatření obecné a abstraktní povahy, která se týkají obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti, nespadají pod pojem „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31, nemá za následek vynětí takových opatření z tohoto kontrolního mechanismu.

59 Takový výklad má naopak za následek, že členské státy v zásadě nejsou oprávněny přijímat taková opatření, takže ověření, zda jsou tato opatření nezbytná k uspokojení naléhavých důvodů obecného zájmu, ani není vyžadováno.

60 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 musí být vykládán v tom smyslu, že obecná a abstraktní opatření týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele této kategorie služeb, nespadají pod pojem „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení.

K druhé a třetí otázce

61 Z předkládacího rozhodnutí, jak je shrnuto v bodech 22 a 23 tohoto rozsudku, vyplývá, že předkládající soud klade druhou a třetí otázku pouze pro případ, že Soudní dvůr bude mít za to, že je na první otázku třeba odpovědět kladně.

62 Jak je přitom uvedeno v bodě 60 tohoto rozsudku, na tuto první otázku je třeba odpovědět záporně.

63 Z toho vyplývá, že s ohledem na odpověď podanou na první otázku není namístě odpovídat na druhou a třetí otázku.

K nákladům řízení

64 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 3 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu

musí být vykládán v tom smyslu, že

obecná a abstraktní opatření týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele této kategorie služeb, nespadají pod pojem „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení.

Podpisy.